

Tulipa aucheriana

Foto: Harrie de Vries

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Tulipa* is afgeleid van het Perzische woord *tūlbent* (tulband), verwijzend naar de vorm van de gesloten bloem. De soortaanduiding *aucheriana* is een eerbetoon aan de Franse botanicus Pierre Martin Rémi Aucher-Éloy (1792–1838), die de plantensoort ontdekte in het Midden-Oosten. De plant werd in 1838 ontdekt en in 1880 in Europa geïntroduceerd door Henry Elwes.

Taxonomie

Tulipa aucheriana is een botanische tulp, ook wel een wilde tulp genoemd. Botanische tulpen zijn natuurlijke soorten, in tegenstelling tot de meeste tuintulpen die hybriden zijn. De plant behoort tot de Lelifamilie (Liliaceae).

- Rijk: Plantae
- Orde: Liliales
- Familie: Liliaceae (Lelifamilie)
- Geslacht: *Tulipa*
- Soort: *T. aucheriana*

Synoniemen

De soort *Tulipa aucheriana* wordt soms, hoewel onjuist, in de handel aangeboden als *Tulipa humilis* variëteit of als een type *Tulipa cretica* vanwege de kleine, meerbloemige verschijning. Er zijn echter geen algemeen aanvaarde botanische synoniemen voor deze soort.

Variëteiten en cultivars

De plant is in zijn wilde vorm al zeer populair als kleine verwilderingsstulp, maar er zijn enkele geregistreerde cultivars op de markt. Voorbeelden van cultivars zijn:

- *Tulipa aucheriana* 'Mara': Een meerbloemige cultivar met donker paarsrode, puntige bloemen.
- *Tulipa aucheriana* 'Jara': Een meerbloemige cultivar met rood met gele buitenzijde en een gele binnenzijde met paarsrode zweem.

Familie

Tulipa aucheriana is een lid van de Liliaceae, de Lelifamilie. Deze familie omvat veel bekende bol- en knolgewassen die bekend staan om hun sierlijke bloemen.

Hoogte

Dit is een zeer laagblijvende, compacte tulp. De bloeistelen bereiken doorgaans een hoogte van slechts 10 tot 15 centimeter. Hierdoor is de plant ideaal voor rotstuinen en plantenbakken.

Bloemkleur

De bloemkleur van de wilde soort is zachtroze. De bloemen verschijnen met één tot drie per steel en hebben puntige bloemblaadjes. Het hart van de bloem is vaak geelbruin. In de volle zon gaan de bloemen volledig open en vormen ze een duidelijke, geurende ster.

Bladkleur

De plant heeft twee tot vijf bladeren. Deze zijn grijsgroen van kleur, relatief lang (circa 15 cm) en hebben vaak een duidelijk gegolfde rand.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Tulipa aucheriana* valt in het vroege tot midden voorjaar, meestal in april en mei. De tulp staat bekend als een vroege bloeier, wat hem waardevol maakt voor kleur in de tuin.

Standplaats

Tulipa aucheriana gedijt het beste op een zonnige plek, hoewel lichte halfschaduw wordt verdragen. De plant vereist een goed doorlatende, matig voedselrijke grond en is gevoelig voor te veel vocht, wat bolrot kan veroorzaken. Een droge en warme standplaats is essentieel voor verwildering.

Herkomst

Deze botanische tulp is inheems in het Nabije Oosten, met name in Iran (in de buurt van Teheran) en Syrië. De plant groeit in zijn natuurlijke habitat op rotsachtige en stenige hellingen.

Soort gewas

Het is een bolgewas (*bulbous geophyte*) en een meerjarige, kruidachtige plant. Het wordt gerekend tot de verwilderingstulpen, wat betekent dat de bollen in de grond kunnen blijven om jaarlijks terug te komen.

Vermeerderingswijze

Vermeerdering vindt voornamelijk plaats door het vormen van dochterbollen (vegetatief). De plant kan ook door zaad worden vermeerderd, maar dit is een langzaam proces. Voor vermeerdering worden de dochterbollen na het afsterven van het loof in de zomer van de moederbol gescheiden en in het najaar opnieuw geplant.

Klimaatzone

Tulipa aucheriana is goed winterhard, mits de bollen droog blijven tijdens de winterrust. Het is een bergachtige soort die koude temperaturen kan weerstaan, maar niet natte omstandigheden.

Insecten

De bloemen van *Tulipa aucheriana* staan bekend als drachtplanten. Ze leveren nectar en stuifmeel en zijn zeer aantrekkelijk voor bijen en andere vroege bestuivende insecten in het voorjaar.

Bronvermelding

<https://www.nijssentuin.nl/tulipa/1102-tulipa-aucheriana-1102.html>

<https://www.tuinadvies.nl/plantengids/15965/tulipa-aucheriana>

<https://order.verberghe.nl/tulpen-wildvormen/17567-tulipa-aucheriana-mara-6063.html>

<https://plantenzoeker.velt.nu/plant/tulipa-aucheriana>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Tulipa</i> (tulband); <i>aucheriana</i> (vernoemd naar botanicus P.M.R. Aucher-Éloy)
Taxonomie	<i>Rijk:</i> Plantae, <i>Familie:</i> Liliaceae, <i>Geslacht:</i> <i>Tulipa</i> , <i>Soort:</i> <i>T. aucheriana</i>
Synoniemen	Soms onjuist <i>T. humilis</i> of <i>T. cretica</i> genoemd
Variëteiten en cultivars	'Mara' (paarsrood), 'Jara' (rood/geel)
Familie	Liliaceae (Liefamilie)
Hoogte	10 tot 15 centimeter
Bloemkleur	Zachtroze (wilde soort); opent stervormig met geelbruin hart
Bladkleur	Grijsgroen, gegolfde rand
Bloeiperiode	April tot mei (vroeg tot midden voorjaar)
Standplaats	Volle zon; zeer goed doorlatende, matig voedselrijke grond
Herkomst	Nabije Oosten (Iran en Syrië)
Soort gewas	Bolgewas (<i>bulbous geophyte</i>), meerjarig, geschikt voor verwildering
Vermeerderingswijze	Dochterbollen en zaad
Klimaatzone	Goed winterhard, maar vereist droogte (gevoelig voor wintervocht)
Insecten	Trekt bijen en andere vroege bestuivers aan (drachtplant)